



LLKK

# Resursu izmantošanas efektivitāte piena lopkopībā

Raivis Andersons

Ekonomikas nodaļas

Ekonomikas konsultants

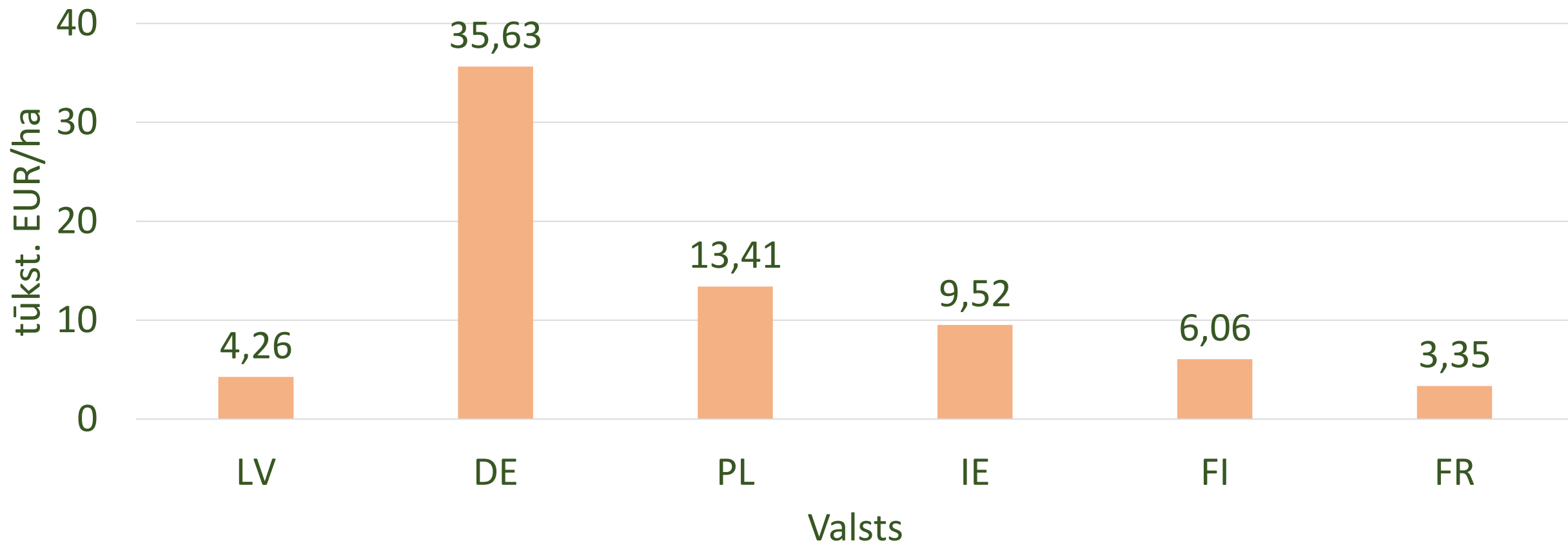




# Metodika

- Izmantoti IFCN Dairy dati par 2017. gadu;
- Atlasītas Eiropas Savienībā strādājošas saimniecības no dažādiem reģioniem;
- Mazās saimniecības – ģimenes saimniecības līdz 100 slaucamajām govīm;
- Lielās saimniecības – ģimenes vai komercsaimniecības virs 100 slaucamajām govīm;
- Novērtēta ražošanas resursu izmantošanas efektivitāte, salīdzinot valstu tipiskās piena lopkopības saimniecības;
- SCM – uz sausnu koriģētais piens – iegūtais piens \* (tauki% + proteīns%)/7,3

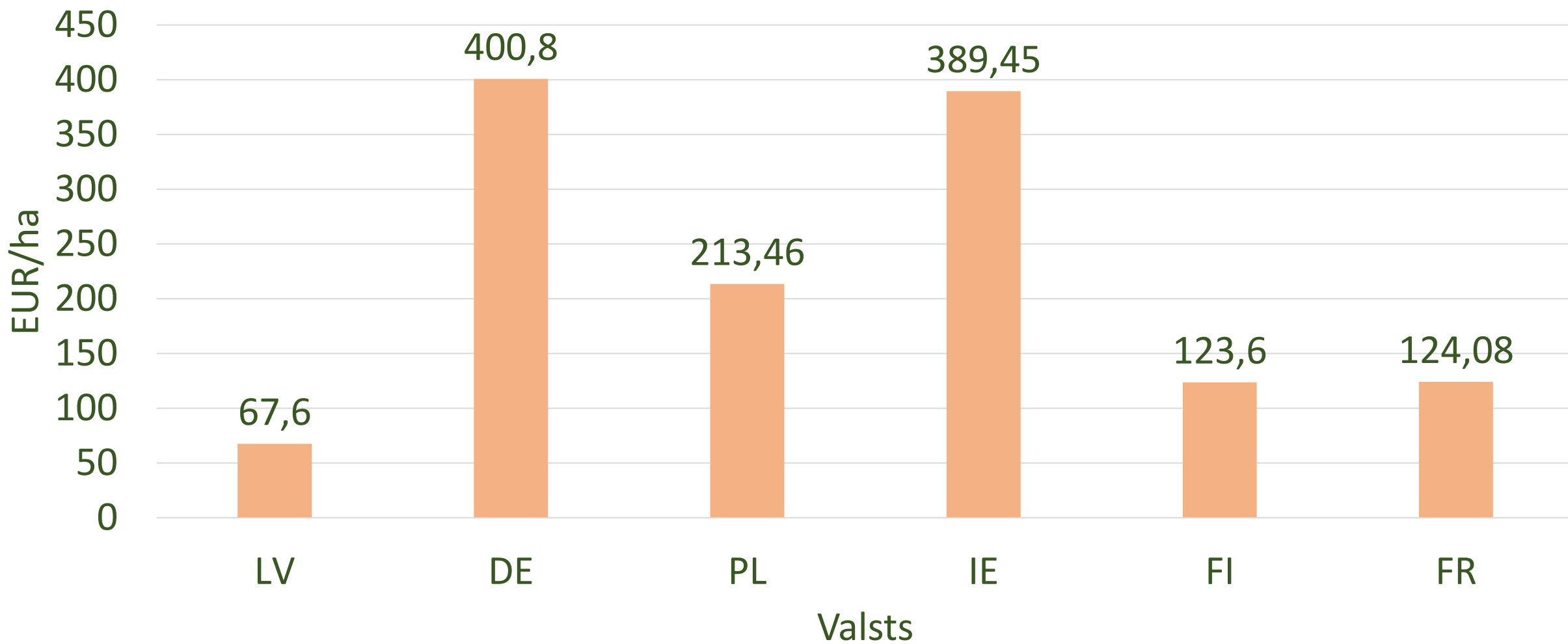
# Zemes cena 2017. gadā



Ļoti atšķirīgas LIZ hektāra cenas, kas ietekmē saimniecību motivāciju izmantot zemi pēc iespējas efektīvāk

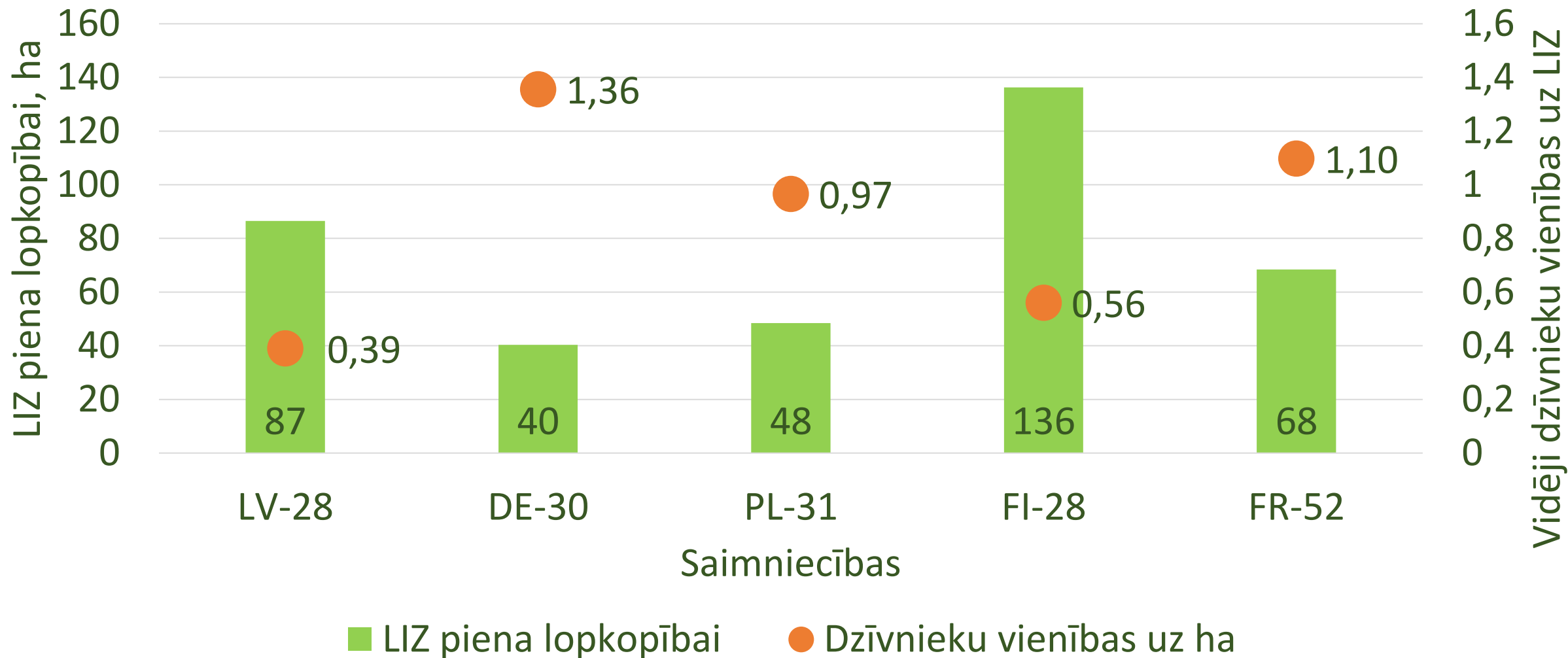


# Zemes nomas maksa 2017. gadā



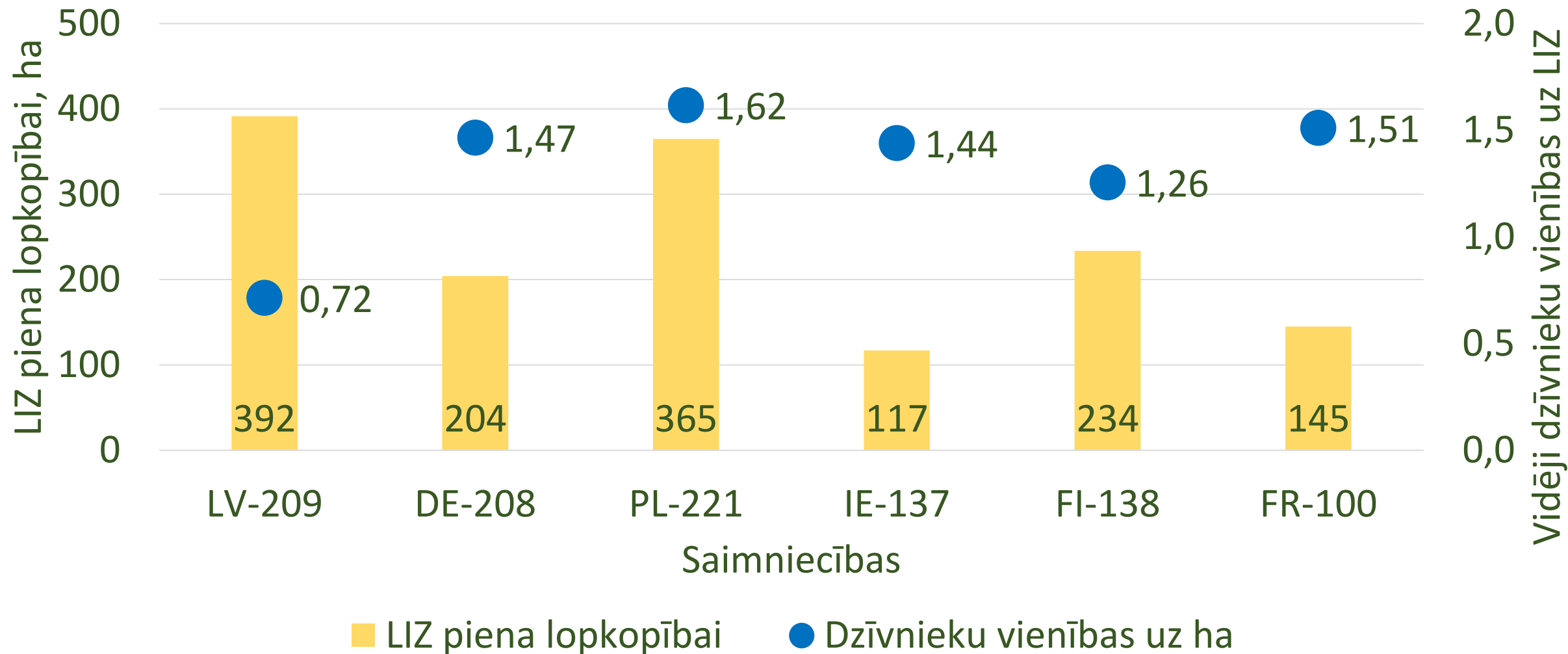


# Zemes izmantošanas efektivitāte mazās saimniecībās



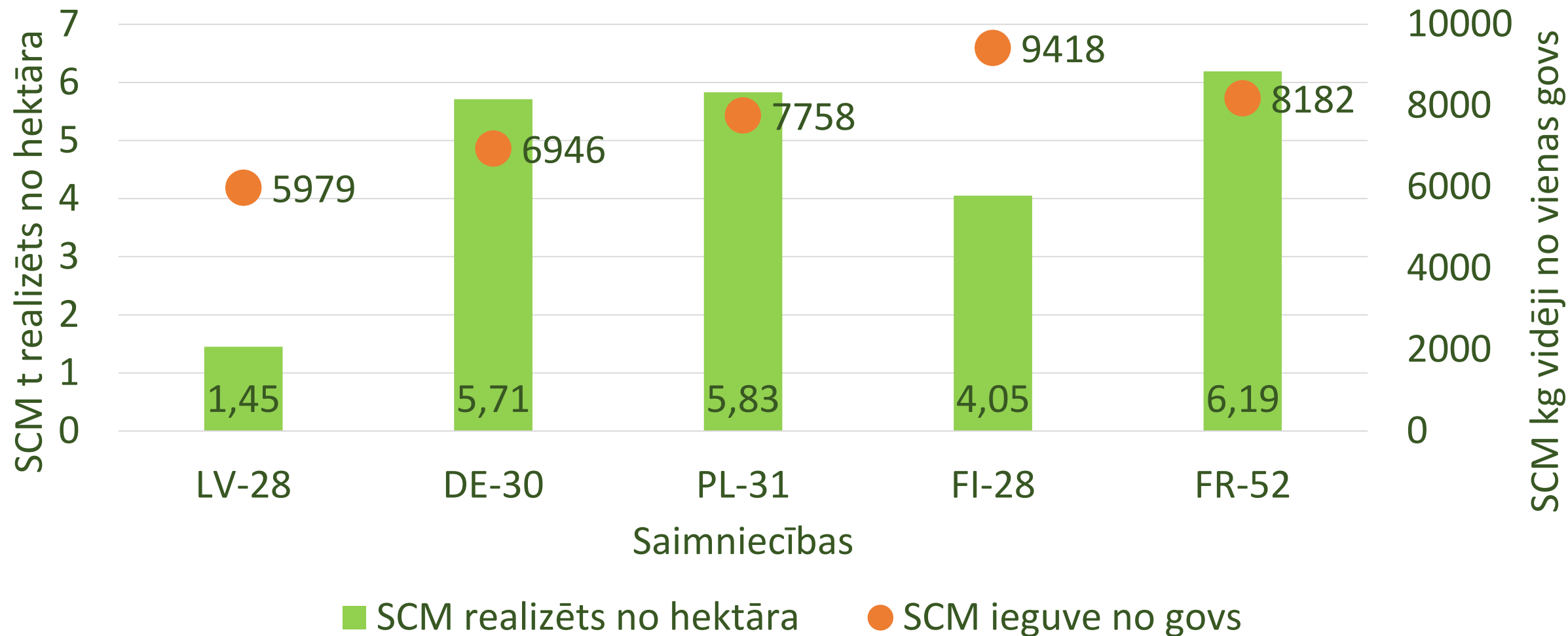


# Zemes izmantošanas efektivitāte lielās saimniecībās





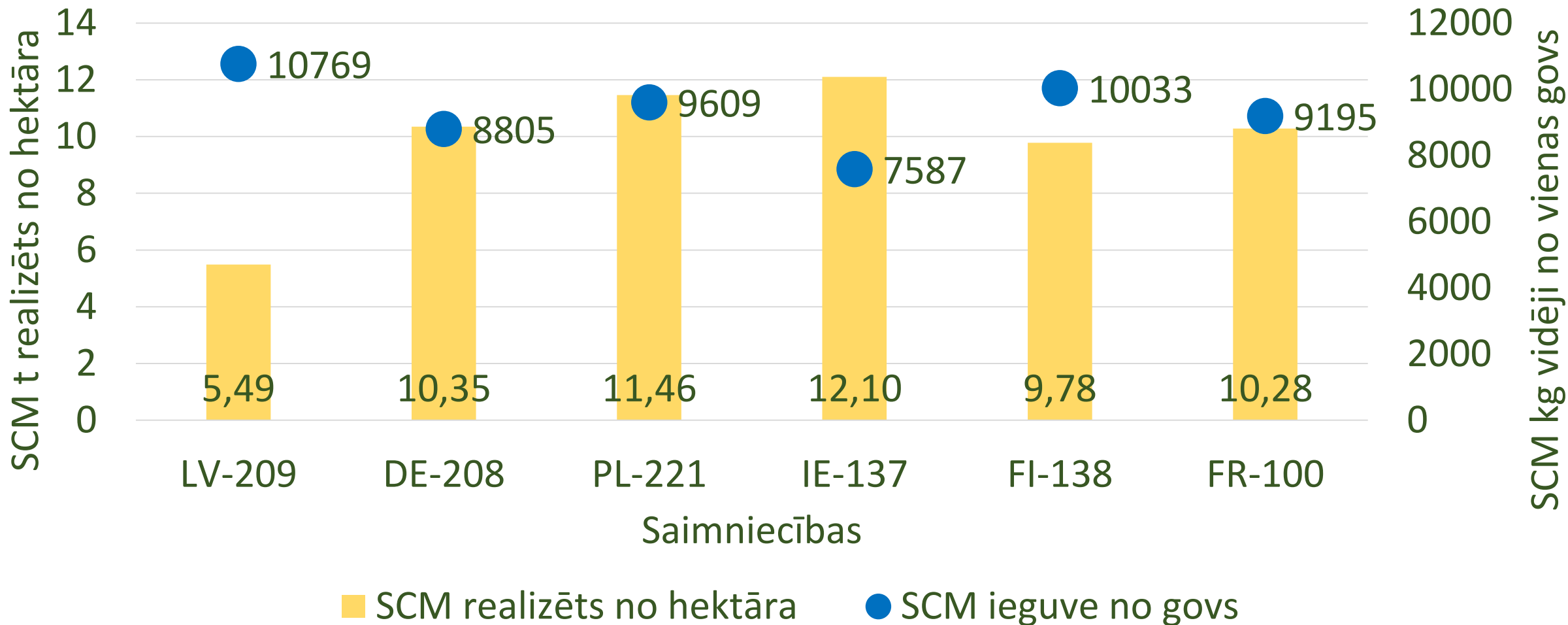
# Vidējais izslaukums un piena realizācija vidēji no hektāra mazajās saimniecībās



SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



# Vidējais izslaukums un piena realizācija vidēji no hektāra lielajās saimniecībās

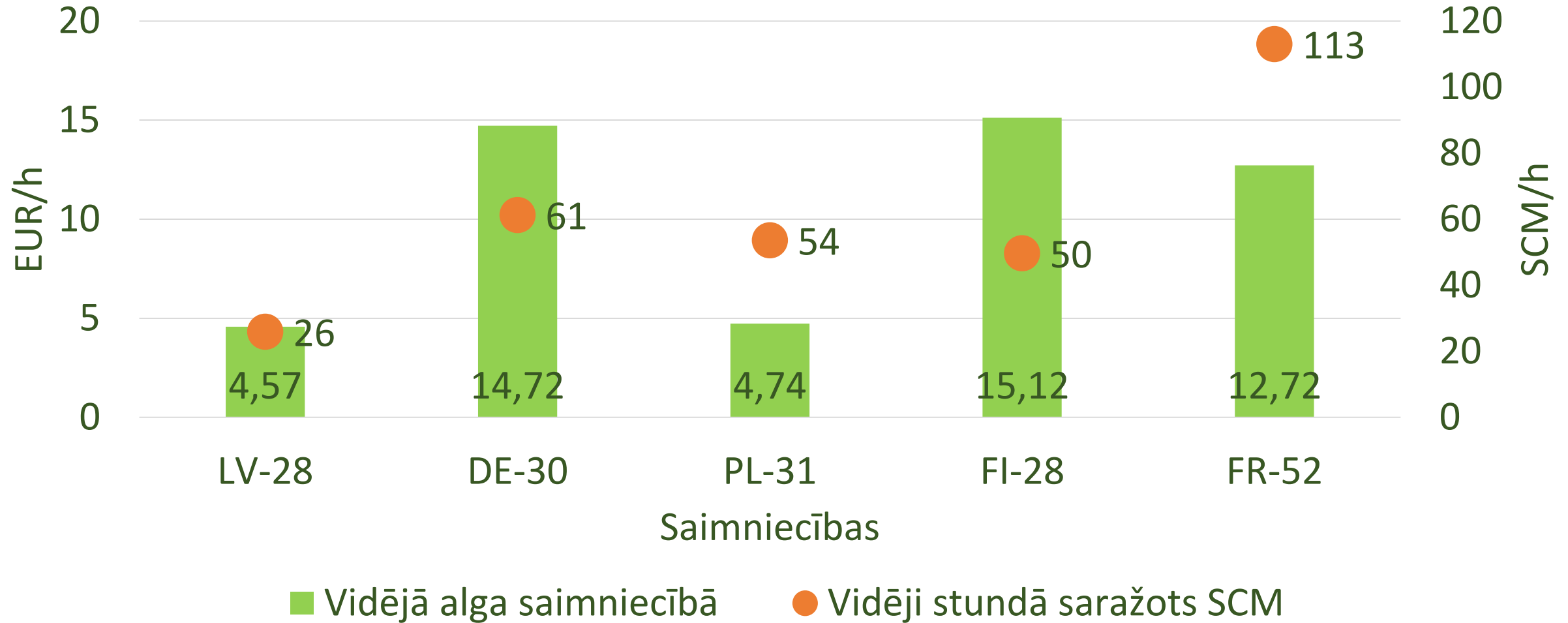


SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3





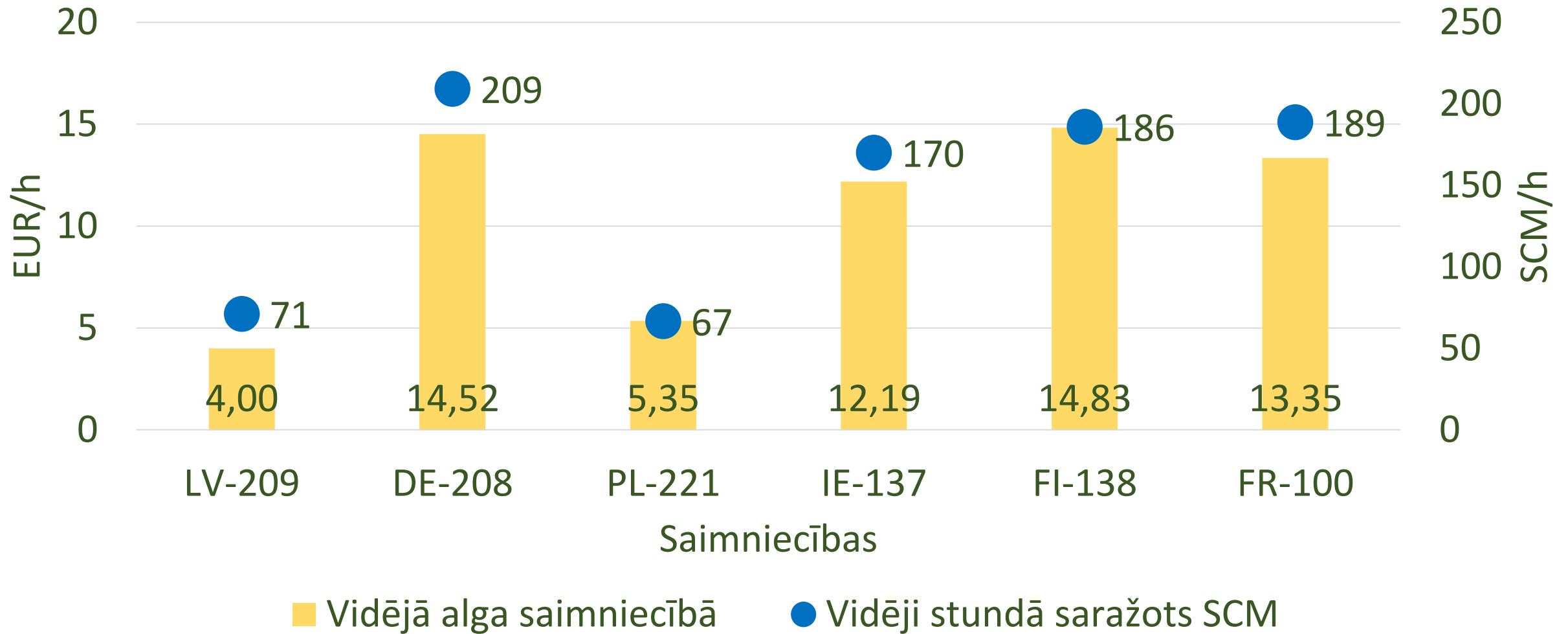
# Darbaspēka izmantošanas efektivitāte mazajās saimniecībās



SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



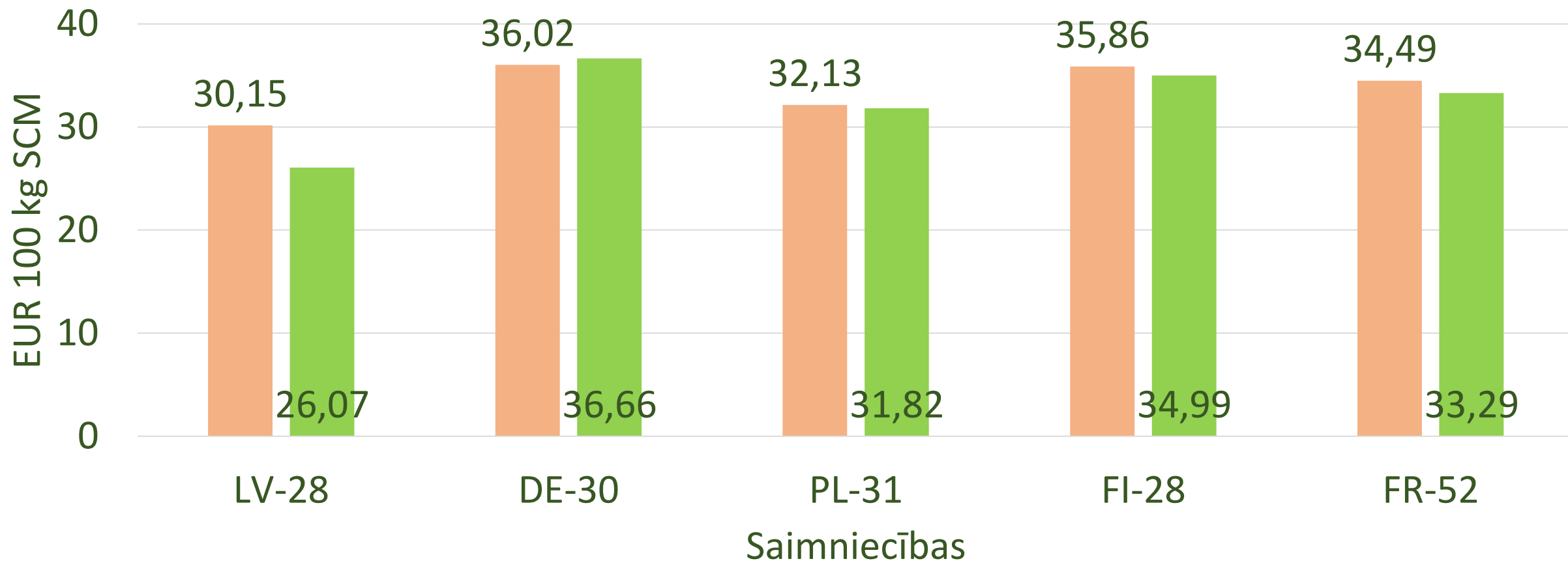
# Darbaspēka izmantošanas efektivitāte lielajās saimniecībās



SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



# Piena realizācijas cena mazajām saimniecībām

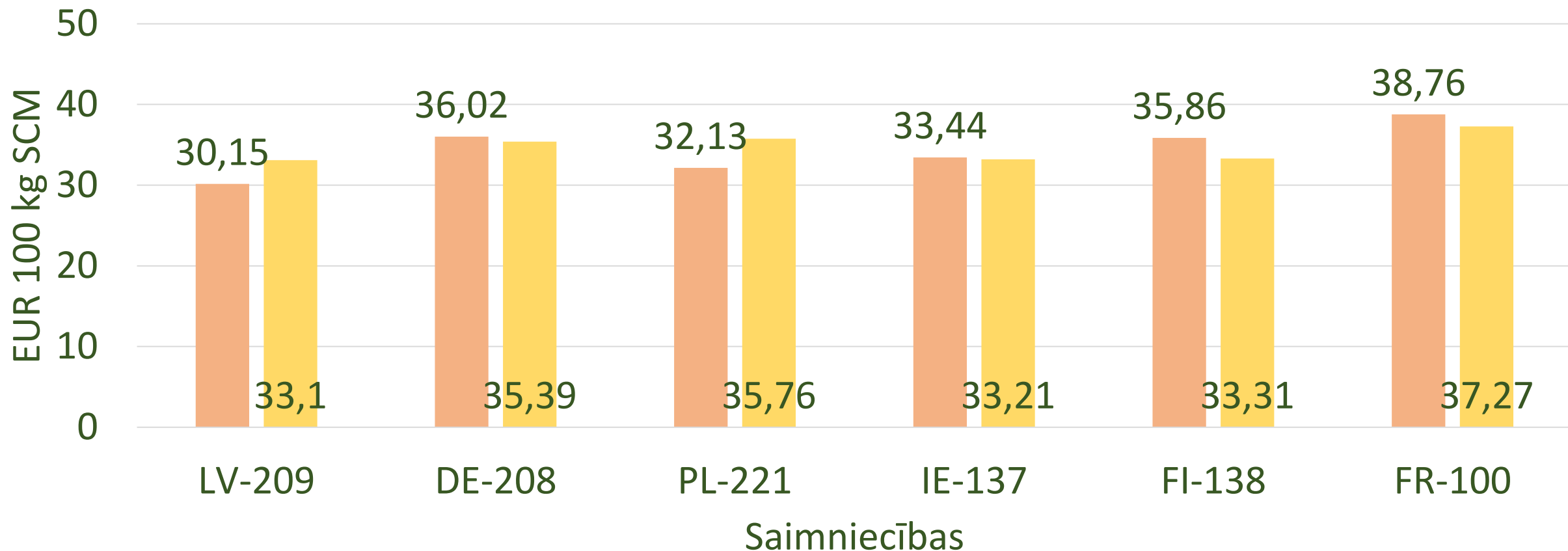


■ Vidējā piena realizācijas cena valstī

■ Piena realizācijas cena no saimniecības

SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3

# Piena realizācijas cena lielajām saimniecībām

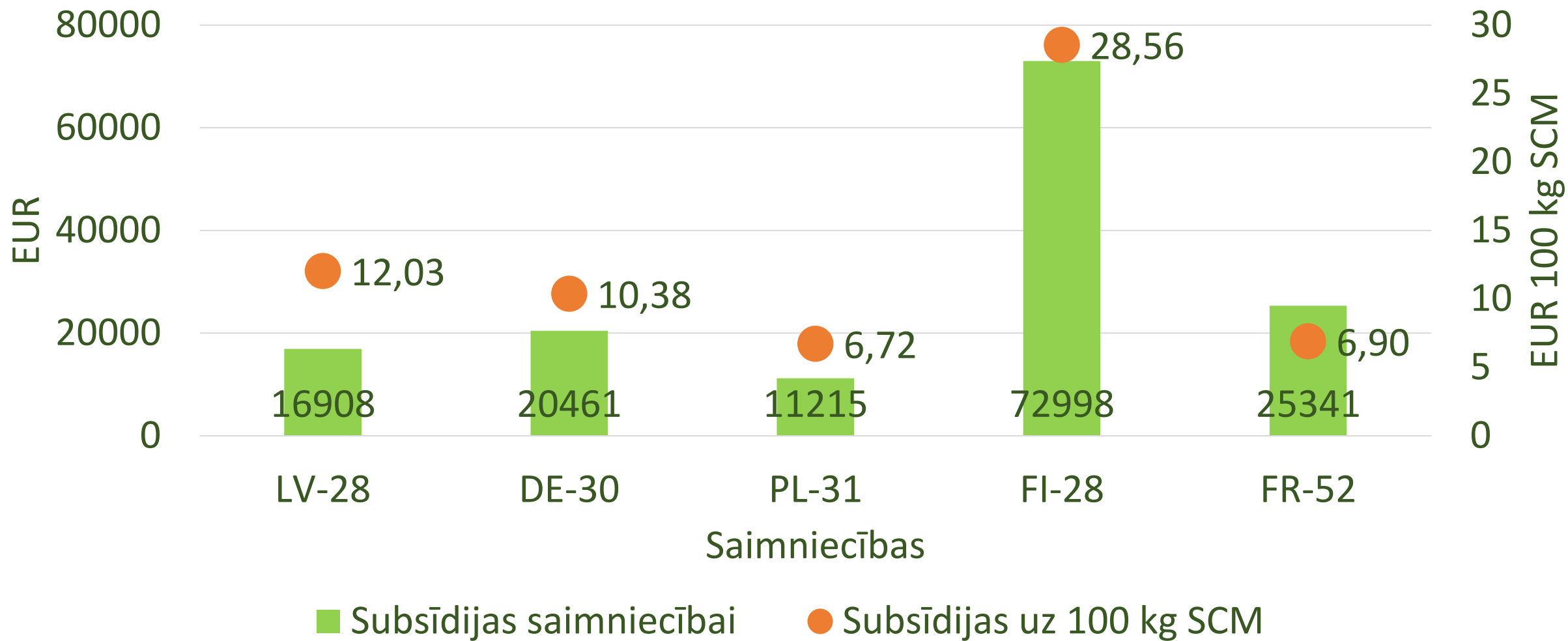


■ Vidējā piena realizācijas cena valstī
 ■ Piena realizācijas cena no saimniecības

SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



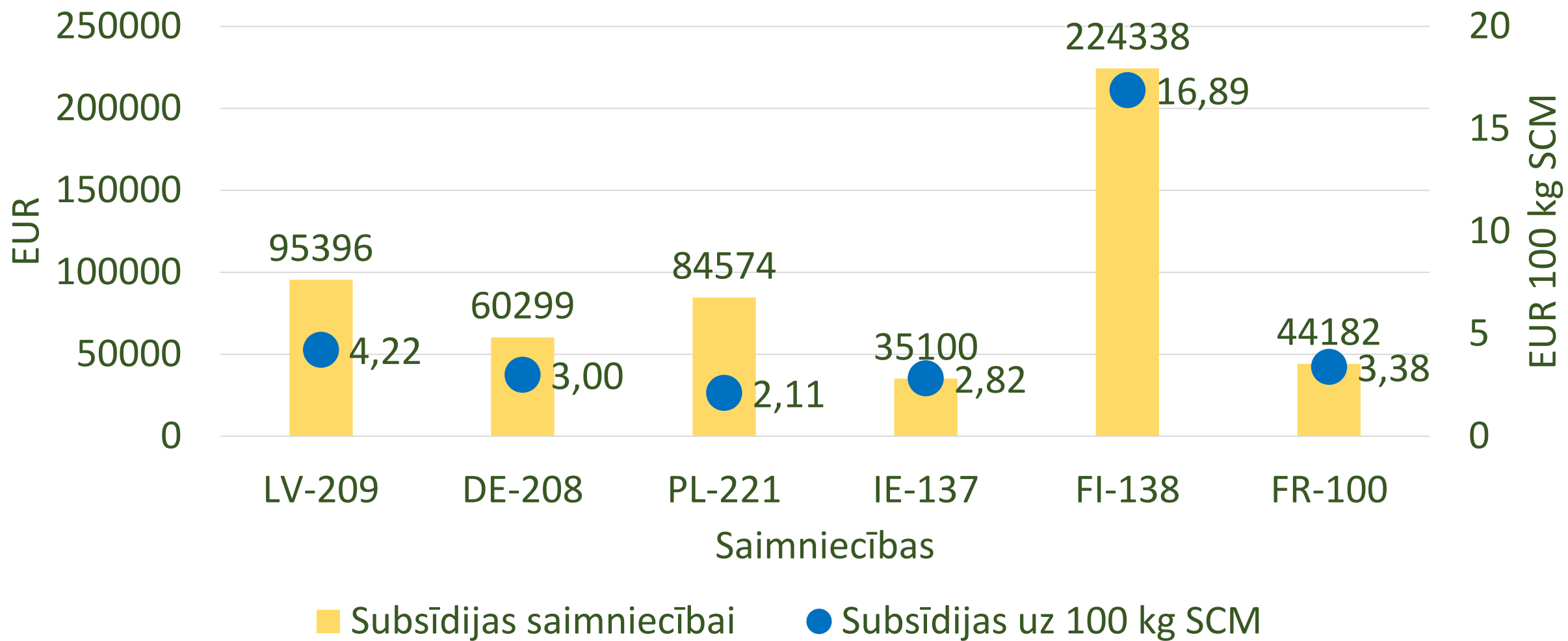
# Subsīdijas mazajām saimniecībām



SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



# Subsīdijas lielajām saimniecībām



SCM: (tauki% + proteīns%)/7,3



# Secinājumi (1)

- Zemes cena atšķiras pat 11 reizes starp salīdzinātajām valstīm – ietekmē saimniecību maksātspēja, zemes auglība, konkurence par pārdošanā esošajām LIZ, spēja efektīvi to izmantot u.c. faktori;
- Nomas maksa ir motivējošs faktors pēc iespējas efektīvāk izmantot nomas zemi. Bremzējošs spēks iekopt nomas zemes ir nedrošība par savām investīcijām, kas var pazust līdz ar nomas līguma pārtraukšanu;
- Jo vairāk un vieglāk pieejama zeme, jo mazāka vēlme to efektīvāk izmantot;
- Lielākās piena lopkopības saimniecības cenšas pēc iespējas efektīvāk izmantot apsaimniekošanā esošās LIZ;
- Lopu blīvums, izslaukums, pašpatēriņš un piena kvalitāte ietekmē uz 1 ha LIZ realizētā piena apjomu;

## Secinājumi (2)

- Darbaspēka izmantošanas efektivitāti ietekmē saimniecības tehniskais nodrošinājums, darbu organizēšana saimniecībā un izslaukums vidēji no vienas govs;
- Darbaspēka atalgojumu ietekmē tā pieejamība, kvalifikācija, veicamie darbi, valsts labklājības līmenis;
- Ļoti svarīga ir piena realizācijas cena, lai saimniecībai būtu pietiekami resursi ražošanas nodrošināšanai un attīstībai. Jo zemāka realizācijas cena, jo lielāka iespēja, ka pārtrauks saimniecisko darbību;
- Jo mazāks ražošanas apjoms, jo lielāka nozīme ir subsīdijām kopējos saimniecības ieņēmumos.



# Paldies